

201600725
Zorginstituut Nederland

- 3 OKT. 2016

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer ...
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland

Pakket

Eekholt 4

1112 XH Diemen

Postbus 320

1110 AH Diemen

www.zorginstituutnederland.nl

info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon

0530.2016122625

Datum 30 september 2016
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer

2016111547

Onze referentie

2016122625

Uw referentie

G47 201600725

Uw brief van

1 september 2016

Geachte voorzitter, commissie,

Inleiding

U hebt op 1 september 2016 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de verstrekking van een Genium®-knieprothese (hierna: Genium AAK). Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Toepasselijke zorgverzekering

In dit geschil zijn de volgende bepalingen van de zorgverzekering van belang.

- Artikel 20 van de zorgverzekering omschrijft de aanspraak op hulpmiddelen met verwijzing naar de Regeling zorgverzekering (Rzv) en het Reglement Hulpmiddelen, behorende bij de zorgverzekering.
- Uit artikel 20, vierde lid, van de zorgverzekering blijkt dat een hulpmiddel alleen wordt vergoed/verstrekt als het hulpmiddel noodzakelijk is, doelmatig en niet onnodig luxe uitgevoerd of onnodig gecompliceerd.
- Een Genium AAK is een hulpmiddel als bedoeld in artikel 2.8 Rzv.
- In het Reglement Hulpmiddelen worden nadere voorwaarden gesteld

aan het verkrijgen van hulpmiddelen.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Dit komt overeen met hetgeen daarover bij of krachtens de Zvw is bepaald.

Datum

30 september 2016

Onze referentie

2016122625

Medische beoordeling

Voor een medische beoordeling van het geschil heeft de medisch adviseur van het Zorginstituut kennisgenomen van de stukken. Op basis van dat dossier deelt de medisch adviseur het volgende mee.

Geschil

De C-leg en de Genium®-knieprothese zijn auto-adaptieve knieprothesen (AAK, ook microprocessorgestuurde knie, MPK, genoemd). De indicatie voor een prothese met auto-adaptieve knie staat niet ter discussie.

In geschil is de vraag of verzoekster is aangewezen op de gevraagde Genium AAK (Genium X3 volgens de brief van de revalidatiearts, Genium volgens de mail van verzoekster van 14 april 2016) of dat de C-Leg 4, een vernieuwde versie van de huidige C-Leg knieprothese, een adequaat functionerend hulpmiddel is en verzoekster hiermee uit kan.

Situatie verzoekster

Verzoekster heeft sinds 2010 een prothese AAK in de vorm van een C-Leg. Volgens de onderbouwing/verwijsbrief van de revalidatiearts heeft verzoekster de afgelopen jaren met deze C-Leg goed gefunctioneerd en een grote meerwaarde ervaren.

Deze C-Leg was aan vervanging toe, en via de firma Otto Bock heeft verzoekster als testloper gedurende een uitgebreide proefperiode een Genium X3 AAK kunnen uitproberen. Verzoekster schrijft in haar brief van augustus 2015 dat zij in het voorafgaande half jaar testloper is geweest voor de nieuwste C-Leg en in die testfase ook op een Genium X3 heeft gelopen. Met de Genium X3 was het alsof zij haar eigen been weer een beetje terug had en bleek zij dingen te kunnen die zij bijna 10 jaar niet gevoeld had, waaronder op een normale manier de trap op en af lopen. Met name de zwaai fase van de knie wordt heel natuurlijk, ook bij het lopen op een schuine ondergrond, aldus verzoekster.

De revalidatiearts geeft aan dat de specifieke eigenschappen van de gevraagde Genium X3 bijdragen aan het beter functioneren en dat verzoekster blijkens de proefperiode veel gebruik maakt van de extra mogelijkheden van de Genium X3. Het betreft onder andere wandelen, wat verzoekster zeer veel doet: tweemaal daags met de hond, alsook met de (nog jonge) kleinkinderen, op het strand, in de duinen en lange-afstandtochten. Ook past verzoekster op de kleinkinderen, wat beter kan verlopen met een goede mobiliteit en betrouwbaarheid van de knie bij onverwachte bewegingen en tempoversnellingen, en verzoekster hoeft minder op het been te letten. Zij kan dan zowel meer activiteiten ondernemen als bijvoorbeeld makkelijker ingrijpen in het verkeer.

Verzoekster geeft aan dat een ander voordeel van de Genium X3 is dat deze goed afgespoeld kan worden zodat het zand van het strand geen schade veroorzaakt. Ook geeft verzoekster aan veel energie over te houden aan het eind van de dag. Daarnaast sport zij drie keer in de week, zij loopt hard met haar sportprothese. De revalidatiearts geeft verder aan dat de Genium X3 in vergelijking met de huidige C-Leg nog natuurlijker loopkarakteristieken heeft, waardoor het vooral bij

mensen die veel lopen een flinke winst in energie oplevert (verzoekster loopt gemiddeld over een maand meer dan 10.000 stappen per dag). Ook kan zij met de Genium X3 alternerend de trap op lopen, is snel variëren in loopsnelheid beter mogelijk en gaat het lopen op ongelijke ondergrond met de gevraagde knie gemakkelijker en met minder compensatiestrategieën.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
30 september 2016

Onze referentie
2016122625

Afwijzing verweerder

Verweerder geeft aan dat verzoekster in aanmerking komt voor vergoeding van de C-Leg 4, een doorontwikkeling van de C-Leg 3. Volgens verweerder is niet gebleken (uit de verstrekte gegevens en tijdens het consult bij de medisch adviseur van zorgverzekeraar op 1 juni 2016) dat verzoekster in de gewone dagelijkse bezigheden niet uitkomt met de C-Leg 4. Verweerder citeert hierbij de revalidatiearts, deze schreef dat verzekerde, na goedkeuring in 2010 van een AAK, in de afgelopen jaren daarmee goed gefunctioneerd heeft en een grote meerwaarde heeft ervaren.

Rekening houdend met de persoonlijke levensomstandigheden van verzoekster is de C-Leg 4 het goedkoopste adequate hulpmiddel, aldus verweerder. De Genium en Genium X3 bieden duidelijk meerwaarde, maar de extra functionaliteiten zijn proportioneel gezien niet als doelmatig te betitelen, en de Genium/Genium X3 prothesen zijn onnodig kostbaar terwijl de C-Leg 4 adequaat en goedkoper is.

Beoordeling

Uit de productinformatie van beide knieprothesen¹ (C-leg 4 en Genium X3) komt naar voren dat ze verbeterde functionaliteiten hebben, waaronder gemakkelijker overgang naar de zwaaifase en afstemming op de loopsituatie/verschillende hellingshoeken en ondergronden; harmonischer aansturing van onder andere wisselende loopsnelheden; de mogelijkheid te lopen op lastige ondergronden waaronder zand; alternerend trap af lopen; veilig achteruit lopen; verbeterde struikelpreventie; instelling kniescharnier op persoonlijke behoefte; waterbestendigheid, bescherming tegen spatwater.

De in 2011 ontwikkelde Genium knieprothese biedt volgens de productinformatie de mogelijkheid vrijwel volledig natuurgetrouw te bewegen. De Genium beschikt over onder meer een functie 'geoptimaliseerd fysiologisch lopen' (GFL); trap- en hindernisfunctie waardoor onder andere de mogelijkheid stabiel en met minder inspanning achteruit te lopen en multi-directionele bewegingen te maken; alternerend trap af en op lopen, bijna zonder compensatiebewegingen; hellingen op en af lopen en lopen op een ongelijke ondergrond zonder zich hierop volledig te concentreren.

De Genium X3 beschikt ook over deze functies en is hiernaast water- en corrosiebestendig (getest op 3 meter onder water gedurende 60 minuten) en heeft een hardloopmodus voor sportactiviteiten.

Uit de voorliggende informatie is op te maken dat de Genium knieprothese inderdaad voordelen heeft, waaronder de door verzoekster ervaren en door de revalidatiearts beschreven natuurlijker loopkarakteristieken. Echter uit de voorliggende informatie blijkt niet dat verzekerde voor haar dagelijkse

¹ Productinformatie C-leg 4: www.ottobock.nl/media/local-media/prothesen/c-leg/646d878-nl_brochure-technici_-c-leg-4.pdf; Genium en Genium X3: [www.ottobock.nl/media/local-media/prothesen/genium/646d877-nl_brochure-technici_genium\(x3\).pdf](http://www.ottobock.nl/media/local-media/prothesen/genium/646d877-nl_brochure-technici_genium(x3).pdf)

Verschillen tussen Genium en C leg zijn beschreven in een folder 'voor intern gebruik bij de marktintroductie' voor marktmanagers, buitendienstmedewerkers en instrumentmakers, www.ottobock.nl/media/local-media/prothesen/productinformatie/genium_vs_cleg_nl.pdf

bezigheden, waaronder ook het wandelen met de hond en activiteiten met haar kleinkinderen, niet zou uitkomen met de (vernieuwde) C-Leg.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Juridische beoordeling

De vraag die beantwoord moet worden is of verzoeker in dit geval aanspraak heeft op de aangevraagde Genium AAK.

Datum
30 september 2016
Onze referentie
2016122625

Verzekerde prestatie

De Genium AAK valt onder artikel 2.8 van de Regeling zorgverzekering: 'Uitwendige hulpmiddelen ter volledige of gedeeltelijke vervanging van anatomische eigenschappen van onderdelen van het menselijk lichaam of bedekking daarvan'.

Indicatie

De indicatie voor een knieprothese staat niet ter discussie.

Doelmatig

In geschil is de vraag of vergoeding van een Genium AAK doelmatig is.

Ingevolge artikel 20, vierde lid, van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is verzekerde pas aangewezen op een hulpmiddel als de verzekeraar van oordeel is dat het hulpmiddel noodzakelijk, doelmatig en niet onnodig luxe is uitgevoerd of onnodig gecompliceerd is. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zvw is bepaald.

Gelet op de Memorie van Toelichting bij artikel 14 Zvw is uitgangspunt dat de doelmatigheid een onderwerp is dat behoort tot de verantwoordelijkheid van de zorgverzekeraar. Hierbij kunnen de kosten in overweging worden genomen. Van een onnodig dure voorziening is sprake als in plaats van deze voorziening goedkopere adequate, alternatieve hulpmiddelen voorhanden zijn.²

Gelet op het advies van de medisch adviseur en de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering, is het Zorginstituut van mening dat verweerder in redelijkheid tot zijn afwijzende beslissing heeft kunnen komen van de gevraagde Genium AAK, nu niet is gebleken dat verzoekster niet uitkomt met een C-leg 4.

Advies van Zorginstituut Nederland

Op grond van het vorenstaande heeft verzoeker geen aanspraak op het aangevraagde. Het Zorginstituut raadt u aan het verzoek af te wijzen.

Hoogachtend,

² Zie CRvB 15-08-2007, 05/5963 ZFW en CRvB 19-09-2007, 06/1478 ZFW

